

SZÉKESEFEJÉRVÁR

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, tanítók és községi jegyzők egyletének közlönye.

Megjelen hetenkint kétszer szerdán és szombaton.

A lap ára

házhöz hordással vagy postán küldve:

Egy évre	8 frt. — kr.
Fél évre	4 frt. — kr.
Negyed évre	2 frt. — kr.

Bérmegtelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Hirdetmény a bélyegdíjon felül, minden négy hasábos petitsor: Megrendelőinktől 4 — nem megrendelőinktől 6 kréért igrtattatik be.

Lapunk számára hirdetések felveznek **Budapestben:** Hasenstein és Vogler, Lang L. és társa, Weisz Móricz.
Bécsben: Oppelik L. és Mosse Rudolf, Hrdlicka Vincze.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Vörösmarty-tér 6-ik sz.) ezimendők; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klökner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyilttérben megjelenő közlemények után négy hasábos petitsorért 10 kr. fizetendő.

☞ **Kéziratok nem küldetnek vissza.** ☜

A székesfejérvári 1879. évi országos kiállítás hivatalos lapja.

Az országos kiállítási-iroda a fejérmegyei takarékpénztár földszinti helyiségében a mult héten teljesen berendezve lön s a hivatalos órákban d. e. 8—12-ig, d. u. 2—6-ig naponként nyitva áll.

Hol vannak a mi nagyjaink s gazdagaink?

Hol vannak a főpapok, hercegek, grófok és bárók, hol a milliommok? Ezt a kérdést nyomja tollunk alá az általános bámulat — nem akarjuk mondani — az általános megbotránkozás — azon gyér, mondhatni igen gyér eredmény miatt, melyet a nagy mértékben megindított adakozások felmutatni képesek. Valóban a mozgalmas nagy idők sohasem mutatták fel a haza nagyjainak oly szűkmarku, oly rideg csoportját, mint e szorongatott korszakban. A haza — a mely ezen főurak és milliommok irányában épen nem mostoha — veszedelemben van, a nemzet színe s java vérmézőre vitetett, a legnépesebb s virágzóbb városok egy éjen romhalomba döntettek s mindez nem indítja meg azon önzőket — a kikről szólunk — annyira, hogy a határaink halálasztást örei hátrahagyott éhez családjának egy falat kenyert; a harcmezőn megcsontított honvédöknek egy pohár üdítőt s a rombadől városok jajveszékélő lakosainak egy fillért nyujtanának. Pedig ok ezt megtehetnék és sokkal jobban megtehetnék, mint a szegény napszám, a tönkrement középosztály, a melynek filléreit mindig ott látjuk, ha valamely jótékony czélra adakozni kell. Hát ott a magasabb régiókban kialudt minden közérzet azzal, a mit a nemzet érez és szenved; minden egyetértés azzal, a mi a honfi szívet lelkesedésre gyújtja? A mi főuraink — nem említve, hogy némelyike pazarlással határos fényűzéssel él — a maguk köréhez tartozó nyilvános czélokra s a maguk osztályát érdeklő különöz szükségletekre varázsgyorsasággal tudnak pénzt összeremteni. Bizonyára a fővá-

rosban egy versenytér szerfelett érdeklő főurainkat, hanem ha néhány nap elég volt arra, hogy egy új versenytér megszerzésére 200,000 mondd kétszáz ezer forintot aláírjanak, ez nem mutat olyan szegénységre, mely miatt a mozgósítottak, sebesültek és vízkárosultak javára nem volnának képesek valami áldozatot hozni.

Hol vannak a Batthyányiak, Pályk, Eszterházyk, Zichyk, Apponyik? Hol az Andrásyok, Wenkheimok, Tiszák, Szapáryok? Hol a Wodjanerek, Sztányik, Harákányik? És hol vannak mindazok, a kiket csak azért nem nevezünk meg, mert tudjuk, hogy legsovárabb vágyuk, hogy nevéket — ha rossz fényben is — újságban olvassák. Hol vannak azok az előkelők és gazdagok, a kiknek az üzlet százezereket hoz be? Azon lajstromokon, melyeket a lapok hirdetnek, az elesettek, a sebesültek, az adakozók lajstromán mindig csak a nélkülözéssel s adóval küzdő középosztály nevének látjuk; de a főpapság, főnemesség, s pénztözsérek ez a vagyonosság háromsága mindenütt távolléte által tündöklök. A legelső magyar ember példát mutatott azoknak, a kik szeretnek a trón fényében fürdeni, hogy mi a nemesség kötelessége; a valódi keresztény főpap Samassa érsek megmutatta bőségben buborékoló kartársainak, hogy a szeretet istenét hogyan kell a jótékonyág műveivel tisztelni; de a mi hazafias főuraink mind szivszorulásban szenvednek. Simor bibornok a ki iskolákért s kolostorokért eleget áldozik; a kívül csak Haynald érsek versenyezhet, szinte hallgatnak.

Tartózkodás nélkül a sebre tettük újjunkat, azon sebre, melyben társadalmi életünk szenved. Igaz ugyan, hogy a sze-

gények fillérei sokat érnek és isten előtt kedvesek; de az ösztönt főurainknak kell megadni nagyszerű adományaik által.

Senkise kívánja, hogy főpapjaink kard rántsanak s mint Tomory és mások a hadsereg élire álljanak; nem kívánjuk, hogy főuraink, mint dicsó őseik — a kik roppant vagyonukat hősiességükért nyerték — háboru idején síkra szálljanak s melőket az ellenség üvöltő golyói elé tartssák.

Jól esik lelünknek, hogy az ifju Andrassy és Eszterházy — két példa fájdalom mindig csak kivétel — azért könyörögnek, hogy a főhadur őket a harci térre küldje; s nem hányjuk szemére Tisza Kálmánnak, hogy fia még csak 16 éves ezért hadi szolgálatra nem alkalmas; de vannak érsekeink, püspökeink, gazdag apátjaink, nem szegény kanonokjaink s megmondhatlan számú nagykoru mánásaink; van Tiszánk, Blaskovicsunk, Lyka, Muraty, Schosberger, Goldberger, Kulmer, Svab, Tafler, Deutsch, Brüll, Móricz, Tömöröy stb. dúsgazdag uraink.

Hol vannak azok? Hol az a milliő, melyet 24 óra alatt összehajthatunk a nélkül, hogy e miatt legesekélyebb nélkülözésnek tennék ki magukat.

Hol vannak ok? Norderneyben, Párisban, lófuttatáson, kéjutazáson; de ott hol isten és irgalom nevében adni kellene, ott épen nem találjuk őket.

Hát a nép szívében megtaláljuk-e őket? E kérdésre a nagyköltő szavaival sóhajtok: „Régi dicsőségünk hol késel az éji homályban?”

P. V.

Megyénk s városunk képviselői.

Alkotmányos államban mindenesetre egyik legszebb s legtisztelendőbb állások közé tartozik a képviselői állás. Az ország zöme képviselői által vesz részt a kormányzat s törvényhozásban s épen ezért a követeknek közvetlen a nép akarata kifejezésének kell lenniük, — s valóban a mily szép feladat egy kerület bizalmának megfelelni, ép oly nehéz s lelkiismeretes is.

Nem lesz ez alkalommal érdektelen, ha épen a képviselőválasztások befejezte után csak rövid, inkább statisztikai átnézetben közöljük megyénk s városunk képviselőinek névsorát azon időtől fogva, mióta a népképviselést behozottak.

A népképviselést köztudomás szerint az 1848. évi alaptörvények által lett behozva, közöljük tehát képviselőink névsorát 1848. évtől kezdve.

Székesfejérvár városában országgyűlési képviselő volt 1848. és 1861-ben *Gróf Batthyány István*; 1865-ben *Detrich Zsigmond*; 1869-ben és 1872-ben *Schwarz Gyula*; 1875-ben *Gróf Zichy Nándor*. 1878. augusztus 12-kén megválasztott *Suraszki Ferencz*.

A ráczalmási kerületben országgyűlési képviselő volt 1848. és 1861-ben *Frédh István*; 1865-ben és 1869-ben *Gróf Zichy Nándor*; 1872-ben *Janiczky Sándor*; — 1875-ben *Ifj. Hollósy Károly*; 1878. aug. 5-én megválasztott *Tassy Béla*.

A sárkeresztúri kerületben országgyűlési képviselő volt 1848., 1861., 1865., 1869., 1872. és 1875-ben *Madarász József*, 1878. aug. 5-én újra megválasztott.

A bodajki kerületben országgyűlési képviselő volt 1848-ban *Gróf Festetics Géza*; 1849. *Letenyei Károly*; 1861-ben *Gr. Zichy Jenő*; 1865-ben *Bárány Miska Imre*; 1869., 1872. és 1875-ben *Ifj. Szögyény M.-László*, 1878. aug. 5-én újra megválasztott.

A váali kerületben országgyűlési képviselő volt

SZÉPIRODALMI CSARNOK.

Harmatcseppek.

F..... Lujza úrhölgynek ajánlva.

I.

Tekints reám ragyogó szemekkel,
S mosolyt hintsen rózsás ajkadak,
Tekinteted napsugár, a melytől
A virágnak bimbója fakad!...

Mosolyod a rózsá illatárja,
És a rózsá — te vagy szép leány!
Hát én ugyan mi is volnék szépem?
A rózsának tövise talán?!...

II.

Szomjas ajkam édes csókra vágyik,
Te csókodra kedves angyalom!...
Oh! a méznél is édesb méz csillog
Piczi, piros, rózsás ajkadon!...

Bogárszemed kaczer pillantása —
Éget, mint a nyári napsugár;...
Égessen el oh! szemed sugára,
S támaszszon fel csókod azután!...

III.

Bogárszemed fényes csillag,
Boldogságom csillaga, —
És szivecskéd drága szépem, —
Égieknek kis laka!...

Oh! én mindig mennybe vágytam,
Reményem oda vonzott; —
Fogadj! fogadj szüdbe lányka; —
Mennyországom ott van.... ott!

IV.

Szűm egy elzárt, sokat szenvedő rab,
Rabbilincse — örökös kererve; —
Hogy téged oly forrón szeret lányka,
Vétke, melyért bilincsbé van verve!...

Ki tudja, hogy meddig tart e rabság;
Mikor sötét fel a szabadság napja!...
S remélhet-e szegény szűm kegyelmet —
Szerelmedtől, melynek kintzott rabja!...
Ivor.

Egy kép története.

(Németből szabadon.)

— Kánitz Lajos. —

Az 1826-iki párisi festészeti kiállításban egy kép vala látható, mely folytonosan körül volt véve a nézők tarka koszorujától. Engem is oda csalt a kíváncsiság megnézendő, valjon ujra feltámad-e a hirnevés Rafael, vagy tán új Poussinja született-e a francia nemzetnek? A mint a tömeg felé közeledtem, ily nemű kiáltásokat hallék: „Istenem! e kép széttépi szívetem!”

Arra fordultam a honnét a hangokat vélém jönni. Egy tisztességes öltönyű nőt láttam a tömegeből kiválni, aki inkább tántorogni, mint menni látszék. Egy közeli széket iparkodott elérni, de mielőtt ezt tehetne volna, szeméi lezárultak és ajultan rogyott lábaimhoz. Barátim segítségével a legelső házba vittük; hol az üde levegő és mosdatás lassanként visszasegített elméjét. A mint magához tért, első tekintetét rám veté és rövid szavakban fejezé ki irántam

háláját, azután így szólt: „Uram! ha eddig könyörült ön rajtam, toldja meg jószívűségét, kisérjen lakásomig; mert e kép, mely annyi ember figyelmét lebilincselé, lelket oly borzasztó emlékekkel tölté be és annyira megfosztott erőmtől, hogy egyedül hazamenni képes nem vagyok.”

Én teljesítém kérését. Folytonos szomorura, lesújtó fájdalma kíváncsiságomat a legszélső fokra csigázták és lassanként házi barátjává tettek a halvány nőnek. Midőn bennem felismerte az igaz és hű barátot, egy alkalommal így beszélt el szomorú történetét.

Fiatal voltam, szeretteték és viszont szerettem. M. Károly vala vágyaimnak netovábbja. Ő egyedül engem és senkit más nem szeretett, és ezt állithatom; mert irántami hűsége oly nagymérvű volt, hogy szülői akarata ellenére is, miattam egy nálamnál sokkal csinosabb, sokkal gazdagabb nőnek kezét visszautasítá. És ép ez volt szerencsétlenségünk oka, mert öreg szülőivel meghasonlott; ezek könyörületet nem ismerve, eltaszták Karolyt maguktól. Ő ekkor is szeretett engem; de kenyér hiányában kénytelen volt elhagyni és katonának felcserelni. Károly, ki eddig nem tudta mi a nyomor; a nélkülözések minden nemét türellemmel elviselte. Míg nekem, ki magamat hittem a szerencsétlenség egyedüli okának, lelki furdalásaimtól nem volt sem éjjelem, sem nappalom.

1813-ban a háboru kiütött, kedvesem

iránti aggodalmam mindegyre nőt; részint mivel ismertem atyám tulzigorát, és egy katona iránti szerelmemet bevallani nem volt elég bátorságom; részint mert helyzetem a legborzasztóbb szint kezdte ölteni. Senkibe nem mertem megbizni, bár jó tanács, vigasz és segítségre halandónak nagyobb szüksége nem volt, mint nekem; — mert érzem, hogy egészen övé lettem; mivel szívem alatt hordám szerelmének zálogát. Egészségem egyre fogyott, eddig piros arcom elveszté színét; úgy hogy szüleim arra határozták magukat, miszerint engem egy jómodu barátémhoz küldenek, előbbi színetem a falusi lég által visszanyerendő.

Ez meg is történt. Megérkezésem után csakhamar híret vettem, hogy a küzelem teréről lakhelyem környéke lön kijelelve. Ugy hiszem, senkise mondhatja illetlennek, ha én, mint szerelmes nő, Károlynak mint jövendőbeli férjemnek ittlétemet néhány sorban tudtára adtam. Károly, már a legközelebbi fejeverszűnet alkalmával nálam volt. És mielőtt ujra örökre elhagyott volna, hozzám jött arcomra nyomta a feledhetlen bucsu-csókot, elibém vezeté hű kutyáját, szerelmünk egyetlen megbízható barátját, a hű Medort és így szólt: „Kedves Laurám, itt van egyetlen barátom. Tekints szemébe és mondd, láttad-e már valaha és valahonnét, a hűség és alázatos-ságot jobban tündöklenni, mint itt. Neked adom ez egyetlen kincsemet, őrizd meg híven és jól viseld gondját. És ha egykoron

1848., 1861., 1865., 1869., 1872-ben Salamon Lajos; 1875-ben László Antal. 1878. augusztus 5-én megválasztott Ifj. Hollósy Károly.

A csákvári kerületben képviselő volt 1848-ban Madarász László; 1861-ben Id. Sárközy Kázmér; 1865-ben Tóth Lőrincz; 1869-ben Madarász Jenő; 1872. és 1875-ben Kégl György. 1878. aug. 5-én megválasztott Sárközy Aurél.

A képviselők névsora mellett óhajtottuk volna közölni azok névsorát is, kik ellenbe megválasztva lettek; azonban az elbukott ellenjelöltek névsorát még tökéletesen összeállítani nem tudtuk: azért felkérjük mindazokat, kik ezekre nézve adatokkal bírnak, — legyenek szivesek bennünket értesíteni; igen érdekes leendő összeállítás meggyénk és városunk monographiájára nézve.

Megemlítjük még, miszerint meggyénk s városunk belétele s monographiája megírásához igen érdekes adatot képezne az egyes követelek és követjelöltek nyomtatásban megjelent programjai; felkérjük azért meggyénk s városunk közönségét, miszerint ily nyomtatványokat a régebbi időkől fogva összegyűjtve adományozzák régiségtárunknak, itt legjobb helyök lesz a megőrzésre s jelen és jövő kor történetírójá itty folyton felhasználhatja azokat.

Különböző jelen közlemény összeállítására vonatkozó bármely felvilágosítást szivesen elfogadjunk.

Uti jegyzetek

Német- és Franciaországából.

Közi: Klökner Gyula.

(Folytatás.)

Az osztrák-magyar gazdasági kiállítás pavillonja szomszédságában van a kanizsai nagy hordó, a kiállítás egyik legnépszerűbb tárgya. Iszonyatos nagy csánterokon áll, az ernyőszerű fedélzettel ellátott óriás s homlokán a magyar czimer alatt büszkén hirdeti készítője nevét. Közvetlen szomszédságában van a magyar csárda, silány viskó, a mit Illmer (a szegény ott is halt) magának építtetett. A bécsire 1873-ban sok rosszat mondtak s bár az nevének nem is felelt meg, de mégis sokkal különb volt, mint ez a kis házikó, melyen semmi más csak a neve magyar. Benne húzta Berkes 13-ad magával reggeltől estig a csárdást, van is hallgatója elég, de keresete is. Az étkek Illmernél jók, de — méreg drágák. Egy dejeuner, mi után még éhes maradsz legkevesebb 5 francba kerül, holott a grand hôtelben, páris első éttermében, egy diner tála table d'hôte 12 fogással 7 francért kapsz. S mig amott egy kis adag gulyást, 5 darabka hússal s 3 darabka burgonyával, egy kis adag turóshaluskát, turó nélkül, 2 deci bort s egy kenyeret kapsz s 5 francot fizetsz, itt 7 francodért, 2 féle legizletesebb levest, 2 féle entreét, 2 pecsenyét, 2 halat, 2 féle süteményt s 2 féle compotot ehetsz.

Miután megreggeliztünk, folytatjuk körutunkat. A csárda mellett Engel pécsi faterkeskedő és perquet-gyáros pavillonját pillantjuk meg, mely gyári készítményéről eddig is már szép nevet szerzet magának. A másik pavillonban K o h n n testvérek bécsi hajtott fagyára mutatja készítményeit, mi mellett a bécsi „Touristen Club“ és az „Al-

nem várt nehézségek terhelnek gyenge vállaidat, ird meg nekem és add át Medornak Hallod Medor? légy engedelmes! Isten veled Laurám, Isten veled!

Szerelmünk gyümölcse lehullni készült. Egy napon váratlanul atyám toppant szobámba. Teljes borzasztóságában látta a valót. Szemrehányás és gunnyal halmozott el, megátkozott, és minden vigasz nélkül ott hagyott a kétségbeesés rettentő pillanatában.

A fájdalom gyümölcse, fiu képében nemsokára lehullott. Utána oly gyenge valék, hogy bizton hittem végóráim közeledtét. Ekkor papírt, tollat és tintát ragadtam és irtam. Irtam annak, ki fiam után legdrágább kincsem volt, a nélkül, hogy rá gondoltam volna a veszélyre, melybe sodortam. „Károly! még egyszer szeretnék látni, jöjj: jöjj gyorsan; mert különben csak halva látod Laurát.“ Medor épen lábaimnál hevert, neki nyújtam a papírt és mondám: „Nessze! kedves állat, fuss, rohanj! Keresd fel uradat.“ A jó állat mitsém késett, ment és teljesíté kívánságomat.

(Vége következik.)

Fülbevalók.

Házasesetben a türelem és engedékenység erős biztosító fegyver, csakhogy néha önmagunkat öljük vele.

Nőink öltözetei, erényök óramutatójának tekinthető; feltűnően öltöző nőnél könnyen tudhatni, hányat ütött az óra.

pen Club“ kiállításra van a szép, általuk készített pavillonban elhelyezve.

Itt nagyot ugrik; több apró említésre méltó tárgy mellett elhaladunk, hátrahagyjuk Oroszország faragványművi házikőit, Belgium szép palotáját s annak táborigyógyászati kiállítását, egy hollandi házat, az orosz wutky bódét, hol telivér orosz leányok szorgalmasan töltik a nektárt, az ott munkálkodó orosz legényeknek, kik a pálinkához kétszersültet harapdálnak, — lévén a fagygyu evés csak otthon megengedve.

Tovább, tovább! Ismét elérjük egyik sarkát az iparcsarnoknak. A sarkon van Marc üvegfestményeit és templom díszleteket tartalmazó magas pavillonja, mellette a francia közoktatásügyi miniszterium kiállítása, mellette francia coloniák virág-kiállítása; utána a harangjáték. Egy németalföldi vagy francia — most már nem emlékszem jól rá, — harangöntő állított fel vagy 60 különféle kisebb-nagyobb harangot, aként, hogy azok hangjuk szerint mint egy jól hangolt zongora, sorrendben legyenek s a gyáros pedig alant a claviatúr, mely a harangtű-kalapácsokkal, villanyos-sodronnyal van összekötve, — csak billegeti s azt játsszatja harangjaival a mit tetszik, kedélyes s szép találmány, csakhogy egy kevéssé fülrontó. Felette van a Duval-féle restaurató, a kiállítás legszebb, legolcsóbb étkező helyisége; árai roppant olcsók, s étkei a legrosszabbak.

Duvallal elertük az iparcsarnok harmadik sarkát is, a Touville kapuval s bepillantunk a hosszabban elhuzódó francia gépkiallításba, mely két részben nyulik el az ipar-palota hosszában; megszakítva közepén a Rapp-kapuval, melynek bejáratánál jobbról az igazgatóság irodái, balról posta- s távirat-iroda van, hol mindenki ingyen használhatja a papírt, borítékot és az ott berendezett váróteremben, egész kényelemmel elvégezheti levelezését. A francia gépkiallítás csarnok előtt még a következő különálló épületeket győzzünk fel: Schneider Creuzoti gépgyáros pavillonja, melynek bejárata előtt a világ legnagyobb gözkalapácsa áll, persze utánozva fából. Mellette a közmunkaügyi miniszterium állítja ki külön pavillonjában, hidait, világító-tornyait, tengerparti s kikötői munkálatait stb. Felette a francia dohány-ipar-háza, hol kicsinyben az egész francia dohánykezelés s szivar-készítés mutatja. A szemlélő mindjárt vehet a készített friss szivarokból, miket csinos francia cigarettiere-k sodornak. Hogy azonban milyen lehet annak (a szivarok) aromája; megítését dohányzó egyénekre bízom.

Körutunk végére érve, felemlitem még a Sajna-Qain felállított élemléto-társulat, tűzoltó-szerek kiállítását s vele bezárom barangolásaimat, hogy holnap az iparcsarnok belsejében tegyem fürkészéseimet. A kiállítás harangjai is ötöt ütnek, ideje hogy ebédelni menjünk. A kiállítás látogató közönség ellepi ekkor a kijáratot s ilyenkor jól kel vigyázni a zsebre s a mi abban benn van, mert könnyen más gazdája akad. Ebédünket végezzve, sietünk a színházba.

A nagy operában Halévy „la refine de Chypre“ régi, jelentéktelen dalművét adták; mielőtt azonban azt meghallgatnánk, pár sorban szölok a nagy opera épületéről, annak berendezéséről. Nem hiába a világ első

A szerelem gyakran oly szeszélyessé tesz bennünket, hogy a mi egyik pillanatban jó benyomást tesz reánk, az a másikban rosszul hat reánk sőt visszataszító.

Hogy a szerelem égető tüze, a család fagyasztó jege, nagy fájdalom könyűkben kitoró árvi e ne pusztítsa reményeink fellegvárát: biztosítsuk józan észszel.

A természet és társadalom szűkebbre szorítá a nők, mint a férfiak hátaskörét: mind a mellett vannak nők, kik a tudomány és művészet terén sikerrel léptek fel.

Tiltott könyveket és nőket mindig nagy áron kell megvásárolni.

A tiszta lélek és igaz szerelem iker-testvérek, egyik a másik nélkül elhal.

Csak egy szerelem van, mint egy az igazság; aki nem szereti nejét, az nem szereti szülőit, nem szereti gyermekeit.

A férfi szívet csak a szerencsétlen házasság szokta megtörni; a nőét a családotti szerelem.

A férfiak szavaikkal tudnak többet mondani; a nők szemekkel

Az első szerelem többnyire csalódás, de azon szép előjoggal bír a többi felett, hogy emlékezetünkben örökös.

Azon hölgyekről, kik ismerik szépségüket és ezt nem mutogatják, bizton fellehet tenni a jó szívüségét.

színháza, de pompa, nagyszerűség s költségek tekintetében vele egy színház sem vetélkedhetik. Garnier 1861-ben kezdte meg az építkezést s 1870-ben már majdnem elkészült, midőn jöttek a németek s az imposans épületet részben összelödözték. Kijavítva, felépítve 1874-ben adottát át rendeltetésének. Építéséhez egész Európából összehozdották a köveket, az építési anyagot. A zöld svéd és scót gránit, az olasz fehér és sárga márvány, a veres finn porphyrs s a spanyol Brocatello vetélkedtek a különféle színű francia márvánnyal s nem kis mérvben emelik a pompás benyomást.

(Folytatása következik.)

LEVELEZÉS.

Székesfehérvár, 1878. szept. 9.

Tek. szerkesztő ur!

A „Székesfehérvár és Vidéke“ című társadalmi hetilap folyó évi 72-ik számának újdonsági rovatában, a „Vörösmarty-téren“ cím alatt oly megjegyzések foglaltak, melyeket hallgatással mellőznöm már csak azért is lehetetlen, nehogy az ott mondottak egész terjedelmükben a t. közönség által valóan vétetvén, bárkinek is mystifikálására szolgálhassanak.

Valótlan a fenhivatolt cím alatti újdonságnak 1) azon kitétele, hogy a Kereszt-féle ház mellett Brain-féle ház létezik, mert a csatorna balpartján Stadler Katharinának és nem Brainnak háza áll;

2) azon része, mely azt állítja, hogy én a csatornának rendőrileg megállapított utasítás szerinti szabályozása ellen folyamodtam volna. — Ilyenemű feltevés már józan észszel is ellenkezik; ha nem is nyilvánítanom ki, hogy én épen ellenkezőleg a kérdésben forgó csatorna szabályozását kérelmeztem 5759 k. i. 78. szám alatt szab. kir. Székesfehérvár város közgyűlésénél, — az esetben is bármelyik városi polgár feltétlen igazat adna szavainak, ha Stadler Katharina és házam közti pestilens és inficiált levegőt terjesztő csatornának szemügyrevételét csak pillanatig is megköczkázhatná, mivel ott nem a szabályozás, hanem a rendtelenségnek oly nyomai mutatkoznak, melyek eltávolítása sypsihusi munkát igényel. Erősen meg vagyok győződve, hogy a rendőrségnek távolról sem tennék kedves szolgálatot, ha az ott láthatókat, rendőrileg megállapított utasításból eredett intézkedéseknek minősíteném.

De mindezeketől eltekintve van az említett közleménynek egy oly része, mely a mellett, hogy szerzőjének gyenge gondolkodás módja s a törvénybeni járatlanságáról fényes bizonyítékot nyújt, még ferditést és ráfogást is tartalmaz, s ez azon része, mely mondja: „Daczára, hogy a folyamodás alaptalansága a város kapitány felvilágosítása folytán azonnal kézzelfogható volt, mégis egy vizsgáló-bizottság az építészeti szakosztály kebeléből kiküldetni fog.“ Az én kérvényem a nagyméltóságos m. kir. belügyminiszterium által jóváhagyott városi építési rendszabályok 2-ik §-sa és az 1871-ik évi XXXIX. t. cz. 28. §-sa illetve az 1840. évi X. t. cz. 5. §-ra van bazirozva; — a tulajdonjog szentsége s a tulajdonról szabad rendelkezés van a törvény korlátai közt abban védelmezve, mely ellenében, hogy bármelyik kapitány a nagy képviselő testülete harczra keljen, ahg hiszem, annál is inkább, mert érdemileg ez ügyet addig elbírálni, míg a fennevezett törvények rendelete értelmén az eljárás meg nem ejtetett s a küldöttség véleményes jelentése a tanácsnak be nem terjesztett — teljesen absurdum lenne; a miből folyólag fel sem tehető, hogy a tek. városi kapitány ur a vizsgálat megejtése, a felek meghallgatása s a küldöttség véleményes jelentésének be-terjesztése előtt, akár a képviselőtestülethez tartozó tanács tagjait határozathozatala, akár pedig a küldöttséget küldetése iránt, nyilvánosan informálni megkísérlené, vagy hogy a tanács tagjai illetoleg a küldöttség hasonló körülmények között az információt elfogadják!

Keresztes Károly.

Kopornicza, 1878. szept. 2.

Kedves apám!

Reggeli 5 órakor érkezünk ide, ma itt maradunk öt századdal, másik három századunk a szomszéd falukban van elszállásolva. Itt jó dolgonk van, megelőző vendégszeretettel fogadtak bennünket, a mi szép kevéssük van örömet megosztják velünk, sőt a nővilág tiszteletünkre népünnepet rendezett. Ritka szépségű leányok díszbe öltözve, párosan keresztülvonultak az utcán a vendéglő elé s számos tambora mellett „Kölöt“ táncoltak. Jól esett ez a kis felvidámulás. Say Ferkó két századdal Novigrádban van.

Holnap Szamaczra megyünk, ott fog elválni hová jutunk és mi lesz a teendőnk. Ha hosszabb ideig nem írnek, ne aggódjatok, erre már posták kocsinak, most is Abel markotányosunk kocsija alatt hasonfekve az árnyékban írok. Abel visszamegy rakodni Diakovára és viszi magával levelem a postára. Egybíránt egészségesek vagyunk, Isten veletek.

U. i. Bódog fejéhez mért siphát, kardot, revolvert 100 töltéssel kérek hovámarább utánam küldeni.

Lajos.

Ljubuski (Herzegovina) 1878. aug. 31.

Tek. szerkesztő ur!

Mindenekelőtt hozzam intézett kérdésére értesítem, hogy a Jellachich-ezred megtizedeléséről szóló hír alaptalan; de az is valótlan, mintha két egyént engedetlenség miatt közölnök agyonlöttek volna.

E hír talán az itt történt véletlen szerencsétlenségéből származhatott. E hó 25-én ugyanis az őrzőházat az egyik káplárnak, midőn a sátorba bement fegyvere kaskasa a nadrág zsinórjában megakadt, a töltött fegyver elsült s egy nyugvó őrzetőt a golyó föbe talált, ki azonnal meghalt; egy másik közvitét pedig hasba talált, ki gyógykezelés alatt van ugyan, de felgyőláshoz kevés a remény; megjegyzendő, hogy mindkettő csatlós ember s az őrzetőt és káplár a legjobb baráti viszonyban éltek s régi ismerősök voltak.

Augusztus hó 24—26-ik közt seregeink Trebinjét bevették. A Raguzából jövő dandár foglalta el azt igen csekély ellenállás után. Különbözn jelenleg haladunk, Metkovicsnál egy dandár áll s erősítésre vár. Stolicznál a harc naponta folyik; mindennap visznek foglyokat és sebesülteket Mostarba. A fő s döntő ütközet mindennap várható. Az ellenség a Stolicznál levő s Trebinjében állomásozó csapataink által két tűzbe fog szorítottatni.

A mi ezredünk — a Jellachich-ezred nehezen fog mozdulni; jelenleg ez ezredből Mostarban 8 század van, Czitlukban 1 és itt Ljubuszkiban 3. Helyőrségeken vagyunk ugyan, de a szolgálat igen erős; mert nappal ugyan aludhatunk, de egész éjjel fenn kell lenni s szolgálatot tartani, hogy biztonságban lehessünk.

Különbözn én a városban vagyok elhelyezve míg többi katonánk a várban, kikkel ritkán érintkezhetünk. Itt a városban most a mohamedanokkal mulatom magam; mert most e hó 30-án lépett be a nagy ünnepek a Ramazán. Ez 30 napos ünnep bőjtjel. — Ezen idő alatt napfelkeltétől napnyugtáig mitsem esznek, sem nem isznak. Ezen órák bekövetkezte a várból három ágyulóvéssal adatik tudtul — persze most a mi katonáink által. — En a moschejükkal (templom) szemben lakom s naponkint nézem szertartásokat. Naponta háromszor hivatnak össze a papjuk által, s minden egyes mielőtt az imaházba megy, lábát, kezét, arcát s fejét megmossa, a papusát ezután a küszöbnél hagyva turbánnal fején, kezét mellén keresztbe téve megy be a moscheba. Itt napkelet felé fordulva arccal a földig hajol s így végzi imáját, mely legfőlebb 5 perczig tart. — Ezen eredeti szertartást kíváncsian nézzük.

Levelem bezárása előtt megjegyzem, hogy épen most értesültünk távirattal, hogy a Mostarban állomásozó ezredünköt két zászlóalj, egy dandár Metkovicsból, egy dandár Trebinjéből s az egész Stoliczba levő sereg megmúttatott s előre megy. Ugyancsak egy dandár Singból Livnába Boszniába vonult be. Ezekre vonatkozva részletes tudósítást jövőre küldök.

A mi zászlóaljunkra vonatkozva utasítás még nem érkezett, valószínűleg mi egyelőre még itt maradunk Ljubuszkiban.

(Saját levelezőnkől.)

Vegyes.

Irodalom és művészet.

* Sajtó alatt van s e hó elején meg fog jelenni Ifj. Berndorfer Miksa kereskedelmi középiskolai tanártól „Kereskedelmi földrajz“ tankönyvül. — Az előtűnk fekvő két év meggyőzőtt a munka készségiégéről. Ha egészen kész lesz, bővebben fogjuk ismertetni. Egy példány ára fiztve 60 kr., 5 példány 2 frt. 50 kr., 10 példány 4 frt. Terjedelme tíz év 160 oldal. Kiadja Számner Imre.

* „Történelmi dolgozatok“ a magyar és román nemzet viharos korszakából, írta Koos Ferencz 1854. decz. 29. 1869. június 12-ig bucaresti ref. lelkész és jelenleg a dévai állami tanítóképződe rendes és ideiglenes igazgató tanára. I. fizet. Ara 2 fr. Kapható Maros-Vásárhelyett Wittük J. könyvkereskedőnél.

Hireink.

— A fejmegyei és Székesfehérvár városi történelmi- s régészeti-egylet megválasztott tiszteleti tagjai igen szép köszönő levelekkel válaszlottak a megválasztást hírül adó levélre. Ezen válaszok közül városunk szülöttje, Rónay Jácint ur levelét közöljük, mely következő: „Nagym. Elnök Ur! Kegyelmes Uram! Mélyen meghatva vettem folyó évi auguszt. hó 10-én a fejmegyei és Székesfehérvár városi történelmi- s régészeti-egylet hozzám intézett nagybecsű és személyes érdem fölött megtisztelő oklevélét. Lelkesedéssel üdvözölöm szülő meggyém és városom hazafias törekvéseit azon a pályán, melyen nem kell mások nyomán járva utánoznunk, hanem önállólag is felléphetünk s bebizonyíthatjuk haladásunkat, nemzeti létünk e főtényezőjét; mert élni és állni a haladó népek sorában csak úgy fogunk, ha a műveltség színvonalára emelkedünk. — Nagyméltóságodnak, meggyénk és városunk

vezéresl
lattal m
lékezésé
sék há
egylet t
zattal t
forinttal
teljesít
gája R
aug. 11.
hez, Szó
Jövőre
lássá kö
ról a ha
gondolko

Az orsz
évi ideig
fejszólam
ponti vá
48. § é
köteles
mány tis
órakor
A vála
közseget
tárgyalá
évi szep
száma, a

állítás
faragó
állványo
lék-orszl
rosunkb
lyes lele

gélyző-e
d. e. 9
rendes
az egyle
közgyűlé
évi jelen
tése, az
vizsgálat
gató tan
dása. 3.
1872/78
gyonána
terjeszté
póttag,
és három
szerint a
rom tag
lasztás
§-a érte
tag hely
rendes
évtársul
bizottság
gok új
ság tagj
hatók, k
évtársul
1872/78
vezett t
egyleti
moló év
vezett é
határoza
egyleti
külön s
tás kön
hozni sz
közgyűlé
már kio

lakos N
urhölgye
hozzánk

czegovin
Jellachich
városunk
seregűl
olvasóit
esemény
mennek

hon mar
tés meg
val mem
szolgabir
kül indit
gely nél
iratta s
Később
is ment
bíró is

egy idő
lik — a
zódítve

beli kato
Lajos he
tiszték,

kor vitté
postatisz
nyát I
után tör
tegnapel
vetkezé
rosi polg

részére
Istvánné
mondva
zásra hí
rendeltet

aug. 31.

tt kérd-
red meg-
de az is
letlenség

etlen sze-
hó 25-én
y káplár-
vere ka-
dt, a töl-
örvezetöt
meghalt;
talált, ki
a felgyó-
dó, hogy
vezető és
n éltek s

seregeink
fővő dan-
ellenállás
Metko-
vár. Sto-
ndennap
Mostarba.
várható.
obnyében
tízbe fog

ich-ezred
ezredből
ban 1 és
vagyunk
rt nappal
fenn kell
biztonság

ok elhe-
p, kikkel
ban most
m; mert
ünnepek
pójtál. —
nyungtáig
zen órák
ulövessel
tatonánk
(m) szem
ertartásu-
össze a
felőtt az
t s fejt
tiszóbnél
ellen ke-
itt nap-
hajol s
percig
váncsian

gyezem,
ag, hogy
ből két
egy dan-
ba levő
Ugyan-
osznába
letes tu-
va utasi-
mi egye-
an.
ktől.)

20.

jen meg
ksa ke-
Kereske-
előttünk
zelszeri-
ővebben
ra füzve
példány
Kiadja

magyar
ból, írta
1869.
s jelen-
ndes és
Ara 2
ittük J.

sejférvár
megvá-
közönő
ást hírül
arosunk
özöljük,
Dr! Ke-
vettem
megyei
s régé-
esű és
ő okle-
megyém
n a pá-
n járva
phetünk
nemzeti
állni a
unk, ha
ünk. —
arosunk

vezérességeknek a haladás pályáján hódol-
lással mondd köszönetet a kegyes megem-
lékezéset s bátor vagyok kérni, méltóság-
sok hálás köszönetemet a mélyen tisztelt
egylet tudomására juttatni, azon nyilatko-
zattal, hogy midőn az Egylet tőkéjéhez száz
forinttal járulok, csak hazafias kötelességet
teljesítek. Nagyméltóságodnak alázatos szol-
gája Rónay Jácint. Ischl, Császárvilla
aug. 11. 1878. E levél az egylet elnöké-
hez, Szőgyény M. László urhoz volt címezve
Jövőre közöljük a többli leveleket is, hadd
lássa közönségünk, hogy kezdő egyletünk-
ről a haza elsőrangú tudósai mily nemesen
gondolkoznak.

— A központi választmány tagjainak.
Az országgyűlési képviselő választók jövő
évi ideiglenes névjegyzéke ellen benyújtott
felszólalások és észrevételek felett a köz-
ponti választmány, az 1874. XXXIII. t. cz.
48. § értelmében még e hó 20-ig határozni
köteles lévén: ez okból a központi választ-
mány tisztelt tagjait folyó hó 19-én d. e. 10
órákor tartandó ülésre ezennel meghívom.
A választó kerületek s az azokhoz tartozó
községek névjegyzékai, betűsorban fognak
tárgyalás alá vétetni. Szekesfejervártól, 1878.
évi szeptember 8-án. *Báró Miske Imre*, al-
ispán, a központi választmány elnöke.

— Az erosi Eötvös-emlék-oszlop fel-
állítására körül a munkálatok folynak. A kö-
faragó munka elkészült a helyszínén; az
állványok is már felvannak állítva. Az em-
lék-oszlop igen csinos leendő rajzát itt vá-
rosunkban is kifogják állítani. Az ünnepé-
lyes leleplezés október közepe táján leendő.

— A szekesfejervári Kölcshöz népsze-
gélyező-egylet 1878-ik évi szept. hó 22-én
d. e. 9 órákor a városház nagytermében
rendes évi közgyűlést tartja, melyre az
egylet tagjai tisztelettel meghívotnak. A
közgyűlés tárgyai: 1. Az igazgató tanács
évi jelentése. 2. A felügyelő bizottság jelen-
tése, az évi számadások s a mérleg felül-
vizsgálata tárgyában. Ezek alapján az igaz-
gató tanács részére a felmentvény megad-
ása. 3. Leszámoló bizottsági jelentés az
1872/78-ik, szám szerint 3-ik évtársulat va-
gyonának felosztásáról. 4. Indítványok elő-
terjesztése. 5. Tíz igazgató tanács tag, hat
póttag, három felügyelő bizottsági rendes
és három póttag, valamint az 1873/79 szám
szerint a 4-ik évtársulatnak leszámoló három
tagu bizottságának választása. Új vá-
lasztás eszközöltetik az alapszabályok 22-ik
§-a értelmében kilépett tíz igazgató tanács-
tag helyett. A felügyelő bizottság három
rendes és három póttag, valamint a 4-ik
évtársulat leszámolását vezelő három tagu
bizottságának megválasztása. A kilépett ta-
gok újra választhatók. A leszámoló bizot-
ság tagjaul csak oly egyleti tagok választ-
hatók, kiknek az 1873/79. vagy is a 4-ik
évtársulattól vannak betéteik. Kik csak az
1872/78-ik társulattól bírnak betétet, a ne-
vezett tisztségekre nem választhatók. Azon
egyleti tagok, kiknek csak a 3-ik leszá-
moló évtársulattól van betétjük, csak a ne-
vezett évtársulat leszámolására vonatkozó
határozatokat illetően szavazatképesek. Az
egyleti tagok kéretnek, hogy a választásra
külön szavazati névjegyzékét, a választ-
ás könnyebb megajtása végett magukkal
hoznák szíveskedjenek. Az egyleti tagoknak
közgyűlés előtt kézbesítendő nyomtatványok
már kiosztásra kiadattak. *Az elnökség.*

— Adakozás a sebesülteknek. Helybeli
lakos Neumann Lipótné és Deutsch Antalné
urhölgyek szép mennyiségű tépést küldtek
hozzánk sebesülteink számára.

— Lapunk mai számában mind a Her-
czegovinában levő, mind a Boszniában ment
Jellachich-ezredbeli katonákról, megyénk s
városunk fiáról tudósítást közlünk. Mindkét
seregnek vannak rendes tudósítóink s lapunk
olvasóit a fontosabb mozzanatokról s azon
eseményekről, melyeken fiaink keresztül
mennek — értesítik.

— A harczteri sebesültek s azok it-
thon maradt szegény családjai részére a gyűj-
tés megszerte folyik. A legszemből példá-
val ment elő Grossinger István járási
szolgabíró, ki minden fensőbb utasítás nél-
kül indítá meg a gyűjtést s a támasz és se-
gély nélkül itthon maradt családokat össze-
írattá s azok felszélyezéséről gondoskodik.
Később azonban a megyei hatósági utasítás
is ment ki, melynek folytán a többi szolga-
bíró is megindítá a gyűjtést.

— Dancz Nina Herczegné, városunk
egy időben kedvelt színésznője — mint hir-
lik — a fővárosi népszínházhoz lesz szer-
ződöttve.

— A közelebb elvitt Jellachich-ezred-
beli katonák közül Heinrich Lajos és Szeidl
Lajos helybeli ügyvédek s hadseregbeli al-
tiszték, tisztihelyettesekké lettek kinevezve.

— Halálozások. Tegnapelőtt este 6 óra-
kor vitték örök nyugalomra Müller Mór
postatiszt 15 éves kedves s nemeslelkű leá-
nyát Irmát, kit 8 napos súlyos betegség
után tört le a kéréhetlen halál. — Ugyan
tegnapelőtt reggel halt meg szélhűdés kö-
vetkeztében Langhammer Ignác vá-
rosi polgár 49 éves korában. Béke praikra!

— Adakozás. A miskolci kárvallottak
részére Berregi Ignác ur 5 frtot, Lakatos
Istvánné 2 frtot küldött hozzánk. Köszönetet
mondva a szerencsétlenek nevében; adako-
zásra híván fel lapunk olvasóit, ez összeget
rendeltetése helyére fogjuk juttatni.

— A városi kapitány állásra több
pályázó van. Pontos állás s elhisszük, hogy
többen óhajtanak elnyerni. A mint értesül-
tünk eddigelő Keresztes Ignác, Ullmann
Miklós, Turják János és Szeidl Lajos urak
neveit hallottuk, kiket ez állásra a választ-
ók felleptetni szándékoznak. Nem messze
van különben a választási idő — mert e hó
16-án lesz meg — megtudjuk akkor, kiből
központosul a polgárság bizalma.

— Időjárásunk kellemes. Őszi jellege
még egyáltalán nincs, nappal nagy meleg
van ugyan, de este igen szép idő van. Ezen
időjárás a szőlőre s az őszi terményekre
kedvező.

— A megyei közigazgatási bizottság
kedden, e hó 10-én tartott ülést a megye-
házban. Az ülés lapunk lezártakor folyt le,
azért arról bővebb tudósítást jövő számunk-
ban közlünk.

— Kinevezés. Megyei főispán ur által
tisztelbeli aljegyzővé közelebb Fortvingler
Ferenc árvaszéki könyvelő nevezettet ki.

— Félhivás. Havranek József ur-
nak — szab. kir. városunk polgármeste-
révé történt öröndetes megválasztásának
alkalmából — több tisztelői a legközelebbi
szombaton, vagyis folyó hó 14-én
este 8 órákor a „magyar királyhoz“
címmel szálloda nagytermében — társas
va sorát fogván rendezni, bizalom-
mal félhivatnak mindazon t. cz. urak, kik
é társas estély fényét becses megjelenésük-
kel emelni óhajtják, miszerint ebbéli szán-
dékjokat — a Szekerák és Hornyánszky urak
kereskedésében letett aláírású íven, legké-
sőbb szombaton délig, nevök bejegye-
zésével nyilvántani sziveskedjenek. *Többen.*

— Kártékony állatok irtása. A városi
hatóság a kártékony állatok s rovarok irtását
hatóságilag elhatározta, sőt az irtókat dí-
jazza is. A közelebbi hivatalos kimutatás
szerint 1878. év nyarán 1929 egység által
kiirtott 1369 db. hörcsök, 3249 db. ürge,
91,300 db. lepke s 1974 liter kártékony
rovar. A kiirtóknak a bemutatott darabokért
összesen kiírtetett 500 frt. 8 kr.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazon is-
merőseink s jóakaróink, kik Irma egyetlen
leányunk végtiszteletén megjelenni s rész-
vétükkel veszteségünk feletti mély fájdalom-
mainkat enyhíteni kegyesek voltak, fogadják
a mélyen szomorodott szülők részéről ezen
emberbaráti nemes részvétük nyilvánításáért
szívbeli eredő köszönetünk kifejezéseit. —
Müller Mór m. k., postatiszt és neje.

— A helybeli ágostai evangélikus egy-
ház által vasárnap tartatott meg báró Bal-
dáczy Antal emlékezete s tiszteletére az ün-
nepély. A fiatal evang. lelkesz igen sikertelt
emlék-beszédet mondott, mely általános tet-
szést vivott ki.

— A városi közigazgatási bizottság
e hó 12-én tartja ülését a városház nagy
termében.

— A múlt évi színtársulatunk műve-
zetője Szilágyi Béla a kolozsvári színház-
hoz van szerződöttve, hol is az operette
és népszínmű rendezője leendő.

— A múlt számainkban már jeleztük,
hogy a megyénk megürlendő szolgabírói
állásokra a mozgalom megindult. Jeleztük
most, hogy az adonyi járási szolgabírói ál-
lásra Ritter István segéd szolgabíró, Bedy
József t. szolgabíró és Viczeni Pál pályáz-
nak; a szekesfejervári szolgabíró állásra
Huszár Agost, az ez által megürlendő sár-
bogárdira Nagy Kálmán segéd szolgabíró és
Szüts Jenő tiszteletbeli szolgabíró lépnek
fel. A választás az októberi közgyűlésen még
nem fog megtörténni.

— Mai számunkhoz mellékelve veszik
előfizetőink Schottola E. és Neosch budá-
pesti gépgyár-tulajdonosok árjegyzékét, me-
lyet most, főleg a szüret közeledtével kü-
lönösen ajánljuk bortermelőink figyelmébe.
Benne képleten láthatók a legújabb talál-
mányu borsajtók, bortermeléshez s pince-
gazdálkodáshoz való gépezetek, eszközök, stb.

— Honvédeink Eszéken vannak s ott
is maradnak várórségben. Eddig különös ese-
mény nem történt köztük, csendesen csak
örzik a várat. Egy kősa hir terjedt azon-
ban rólok, mintha 45 közülök véletlen eset
folytán vízbe full volna. Ez azonban nem
való. Ilyenmű szerencsétlenség nem Eszék-
en, de Sziszekén történt ugyan, a horvát
honvédekkel. A mieink Sziszekhez messze
vannak.

— Tolvajlások. Az ugynevezett hosszú
séta-teri kertekből naponként tolvajlások tör-
ténnek, különösen a gyümölcsöt lopják. Több
gazdától vettünk már panaszt, hogy nemcsak
éjjel, de fényes nappal is történtek itt tolvaj-
lások; figyelmeztetjük azért ezekre a rend-
őrséget.

— A fejmegyei és városi régiségár-
számára Mandl Dániel két darab régi
érmét adományozott.

— Ó Felsége uralkodó királyunk meg-
engedte Gaál Jenő a 69-ik gyalogezred-
beli őrnagynak a megejtett felülvizsgálat
nyomán a várományi zsolddal számelett
szabadságoltak viszonyába helyeztetését.

— Csákvár községben alakult tizöltő-
egylet iparkodik minél inkább megfelelni
céljának. Ohajtandó volna, ha Csákvár pél-
dáját a többi megyei községek is követnék.
Hogy az ily intézmények, mily szükségese-
k azt közelebb a miskolci szerencsétlenség is
igazolta.

— Gyakorlati utmutatás a bor utóer-
jedésének befejeztésére a rajnai erjesztő eső
által. A magyar szőlőbirtokosok a mustot
nyilt erjesztőkádákban nem erjesztvén, s így
az erjedést be nem fejeztvén, boraink
folytonosan utóerjedésben vannak s ennek
befejeztetésére a rajnai erjesztőcsövet al-
kalmazzuk a következőképen: Az erje-
désben lévő boroshordó felső szájába erősen
beleverjük, s a fadagaszi körsőkörül a lég
tökéletes elzárása végett fagygyuval jól be-
kenjük s a esőt fölülről vízzel teleöntjük,
mely műtét folytán azután a fölösleges szén-
sav kimehet, de a szesz s zamat elpárolog-
tatása s a légkörnyeki behatolhatása meg-
gátoltatik. *Fromm Antal.*

— A pécsi Ferenc-Károly nevet vi-
selő gyalog-ezredhez a Jellachich ezred tar-
talékosaitól átadott mintegy 400 ember a
nevezett ezredhez beosztva a csatátérre szinte
megindított. A mars közben ezek közül
is sok kidőlt, sőt több áldozat van, kik meg
is haltak. A „Pesti Napló“ tudósítása szer-
int a halottak közt van Galambos nevű,
fejérvári fiu is.

— Ó Felsége a király e hóban Gödöl-
lőra költözik s két hónapot tölt ott a király-
asszonnyal, mely idő alatt a külügyi mi-
niszterium Budán székel.

— Adományozás. Vilmos főherceg az
árviz által károsított magyarországi szer-
encsétleneknek 500 frtot adományozott.

— Követésre méltó példa. A pesti izr.
nőegylet legutóbbi ülésében elhatározta, hogy
a mozgósított hátrahagyott családjai szá-
mára a polgármesteri hivatalnak előzőleg
500 ebédet s később egész évre többet is
rendelkezése alá bocsát. Ezenkívül a haza-
tért sebesülteknek 100 üveg vörös bort,
400 drb. szivart, 200 csomag dohányt s 16
kötés kétszersíletet ajándékozik, — melynek
felét a napokban át is adta a budai gar-
nison-kórház parancsnokának.

— Nemes tett. A miskolci katasztró-
fánál az első biztosító-társaság hivatalnok-
kai is sokat szenvedtek. Mihelyt az igazga-
tóság erről hirt vett, egy hivatalnokát küldte
a helyszínre a kár felvételére, mivel min-
den kárunk megakarja téríteni, s eleve is
7000 frt. utalványoztatott ki.

— A miskolci szerencsétlenek részére
a belügyminiszterium 2000 forintot utalvá-
nyozott.

— Forró napok. Tisza Kálmán üdvö-
zölte egy barátját, hogy a forró napokat
Ostendében töltheti, mire a miniszterelnök
ezt válaszolta: — Nagyon félek, hogy rám
nézve a forró napok akkor kezdődnek, ha
haza megyek.

— Itt is, ott is hazafi. A Karlsbadban
időző magyarok a fürdőorvos indítványára
az annyira sujtott Miskolcz számára 150
frtot adtak össze.

— Katonai tekintélyek állítják, hogy
az új haditerv szerint az okkupálás októb.
20—30-ig egész bizonyosan be lesz fejezve.

— Miniszterváltozás van közel küszö-
bön Trefort Agoston leteszi a kereskedelmi
tárczát, melyet gróf Szapáry Gyula fog át-
venni. E változás az „Ellenőr“ értesülése
szerint azonnal megtörténik, mihelyt Tisza
Kálmán miniszterelnök Ostendéből hazajön.
Ugyanakkor, vagy nemokára azután, a ma-
gasabb régiókban némely más kinevezések
is fognak történni.

— Rettenetes hír. Mehemed Ali meg-
gyilkoltatott. Ezt a rettenetes hirt hozza a
távirtd. Valóban, ha Törökország leggett
dúsbab, legjelesebb államférfiaira és hőseire
nem vár más sors, mint vagy száműzetésbe
menni, vagy rablóbandák által meggyilkol-
tatni; akkor ne csodálkozunk, ha Mahmud
Damath és társai teremtményei rövid ural-
mukot saját megzadagolásukra zsákmányol-
ják ki. Azt fogják kérdeni, hogy a fényes
portát ezen vérontással s az alávaló albániai
rablógyilkosokkal miért hozzuk összekötte-
tésbe, holott e gyilkosságban semmi része?
Erre azt feleljük, hogy a konstantinápolyi
sereiazzaldalkodás s a hivatalok bérbeadása
az oka annak, miszerint a sultán tekintélye
annyira alácsúszott, hogy a csésésék azt, a ki
annak szentelt nevében meg békét eszkö-
zölni, nem borzad megölni. A török-orosz
háboru két nagy hőst képes felmutatni —
Osman és Mehemed Alit és a gyáva kor-
mány ilyen embert küld a vérszomjas hie-
nak kibékítésére, elegendő védelem és se-
gítség nélkül. Kérdés, hogy ez a gyalázato-
san kiöntött vér nem hoz-e véresebb felle-
gett Törökországra, mint sok ellensége, mely
a félhold temetésére készül.

— Szentpétervár. A német kormány
itt minden befolyását felhasználja, hogy a
miskolci kormány ne engedjen a nép köve-
teléseinek. A ó-oroszok ellenben, kiknek
életét és vagyonát fenyegeti a forradalom,
azért esdekelnek, hogy a czár adjon némi
alkotmányt a birodalomnak. A czár igen
nyughatatlan, mivel a „titkos kormány“ tud-
tul adta neki, hogyha ellentáll, vele együtt
az egész uralkodó családot kigyilkolják. A
czár személye mellett testőrséget háromszo-
rosára emelte.

— Konstantinápoly. Hivatalos jelentés
szerint Mehemed Ali pasa ipeki lakásán 20
katona és egy tiszttel meggyilkoltatott. A
ház azután petroleummal felgyújtott. Egy
további sürgöny jelenti, hogy Abdullah pasa
10 magasabb hivatalnokkal felkoncizoltatott.

— Szerbia megszállása. A „Berliner
Tageblatt“nak sürgönyzik Bécsből: „Hite-
les forrásból értesülök, hogy Boszniában a
legközelebbi napokban a hadműveletek na-
gyobb styben fognak elkezdeni és nagyon
bizonyosnak tartják az eshetőséget, hogy a
„nagyobb styű hadműveletekbe Szerbia is
be fog vonatni.“

— Bécs, szept. 6. Risztics, főhasználva
szabadságidejét, itt járt és erősen hangsú-
lyozta Szerbia loyaltitását Ausztria-Magyar-
ország iránt. Sajnálatát fejezte ki a fölött,
hogy monarchiánk bizalmatlankodik Szerbia
irányában, különösen szeretné Magyarország
aggályait eloszlatni. — A szerb kormány kész
mindent elkövetni, hogy megakadályozza a
szerb sajtó ismételt támadásait a magyar
sajtó ellen, a mely a szerb népet több ízben
méltatlanul vádolta és elkeserítette.

— A forradalom Muszkaországban. A
forradalmi mozgalmak egyre veszedelmesebb
mérveket öltenek. A lakosság minden osztá-
lyára eléggületlen a jelen állapotokkal és tü-
retheteleneknek tartja. A mozgalmaktól most
már csak néhány főrangú nemes és pánszálv
bizottságok tartózkodnak. Az eléggületlen
elemek alkotmányos párttá alakultak Szent-
Pétervárotól, albizottságokkal Moszkva, Ka-
zan s más városokban. E veszedelmes moz-
galom már egészen a trónhoz jutott. — Es
Sándor czár e miatt roppant ingerült s ki-
jelenté, hogy inkább elhagyja atyja trónját,
hogysem alkotmányt adjon népének.

— Klapka tábornok megbízást kapott
a portától, hogy a török-görög viszály ki-
egyenlítésére nyujtson meg tervet, minek a
tábornok meg is felelt már.

— A megszálló sereg főhadiszállásáról
írják aug. 22-éről: Szakértők hozzájárulá-
sával ideiglenesen megszábták a legszüksé-
gesebb élelmiszerek árát, a hus okkaja (1 1/2
kilogramm) 40 kr., a kenyéré 20 kr., — a
rizsé pedig 40 kr. A néhány nyitva tartott
boltban óriási összegeket követeltek az éle-
miszerekért. Ezentúl minden boltban nyitva
kell állani. — A korcsmárosok utasításokat
kaptak, hogy árjegyzéküket a téparancs-
nokság elé terjesszék jóváhagyás végett. A
szerajevóiak nem tudták hamarjában, hogy
mit kérjenek áruiért. — Egy kis cipőpárt,
melynek ára nálunk 4 kr, 30 krt követel-
tek, egy üveg dalmátiai borért 1 frt., egy
kis csésze kávéért 50 krt. Mától kezdve a
minaretokról ismét szabad kiköltani az imá-
dózkodás óráit.

Gabona-ár szeptember 7-én.

100 kilogramm	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza	8	40	8	—	7	80
Kétszeres	6	50	6	40	6	20
Rozs	6	—	5	90	5	80
Arpa	5	50	5	20	4	80
Zab	5	70	5	60	5	50
Kukoricza	6	50	6	40	6	20

Felelős szerkesztő: Boross Mihály.

Nyiltér.

Meghívó.

Amint fájdalmas tapasztalatokból általunk
tudva van, hogy a hazai ipar lesújtására
legfőbb tényezőképen elhibázott országos in-
tézkedések (például: az ipartörvény fonák
alkotása) folytak be, — úgy a helyzet javi-
tologos megváltoztatása tekintetéből, szinte
a mi feladatunkat képezi törvényes tere
oly mozgalmat indítani, mely kihatásban
az iparnak lendületet és az iparos osztály
annagyi létellenek biztosítékot teremt. —
Ennélfogva tisztelettel hívjuk fel az érde-
kelt kartárs urakat, miszerint az érdekein-
kért annak helyén és utján való cselekvésre
hivatott bajaink lényeges okainak közlése
s azok eltávolítására szolgálható módok meg-
beszélése céljából f. é. szept. hó 19 ik nap-
jának délutáni 5 órájára kitűzött érdekezleten
Kostyelik Ferencz, helybeli vendégios ur
helyiségében megjelenni sziveskedjenek. —
Szekesfejervártól, 1878. évi szeptemb. 8-án.
Több iparos.

Hirdetések.

! Nincs többé buzaüszög!
A Dupuy N.-féle vetőmagpácz haszná-
lata mellett.

Ezen rézgáz (kékkő) s más maró
sokból álló pácz teljesen elpusztítja —
ha a minden csomagon olvasható egy-
szerű használati utasítás pontosan kö-
vetetik, — a buza, arpa, zab, köles,
tengeri stb nél a vetőmagon található
üszögcsírákat, mint ezt számos bizo-
nyítvány erősíti.

A magas magy. királyi miniszterium
gazdasági közleményei a Dupuy N.-féle
páczot mint egyikét a legsikeresebb
szereknek ajánlják a buzaüszög elhá-
rítására. Áttekintések bizonyítványok-
kal kívánatra ingyen és bérmentve.

Ára egy 2 hectoliter (200 lt) magra való csomagnak 30 kr.

KOSS ÉS DUPUY
Bécs, VI. Windmüllgasse Nro 35.
Raktár: Szekesfejervártól Körösi József kereskedésben.

